

Вирджиния Улф

**ДНЕВНИКЪТ НА ГОСПОЖИЦА ДЖОУН МАРТИН
И ДРУГИ НЕИЗДАВАНИ РАЗКАЗИ**

София, 2021

VIRGINIA WOOLF

The Journal of Mistress Joan Martyn, Memoirs of a Novelist, The Evening Party, Sympathy, A Society, The String Quartet, Blue & Green, A Woman's College from Outside, In the Orchard, Happiness, The Introduction, The Man who Loved his Kind, Three Pictures, Portraits, Uncle Vanya, The Watering Place, The Works of Mrs Hemans, The Dog

© Издателство „Изток-Запад“, 2021

Всички права на български език запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Иван Атанасов и Иглика Василева, подбор и съставителство, 2021

© Иглика Василева, превод, 2021

© Деница Трифонова, оформление на корицата, 2021

ISBN 978-619-01-0774-3

ВИРДЖИНИЯ УЛФ

ДНЕВНИКЪТ НА ГОСПОЖИЦА

Джоун Мартин
И ДРУГИ НЕИЗДАВАНИ РАЗКАЗИ

Подбор и съставителство
Иван Атанасов и Иглика Василева

Превод от английски
Иглика Василева

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор (<i>Иглика Василева</i>)	7
Дневникът на госпожица Джоун Мартин.....	11
Мемоарите на един романист.....	52
Вечерното парти.....	68
Съчувствие	76
Общество.....	82
Струнният квартет.....	100
Синьо & Зелено	106
Поглед отвън към един девически колеж.....	108
В овощната градина	113
Щастие	117
Запознанството.....	122
Мъжът, който обичаше себеподобните си	129
Три картини	137
Портрети	141
Вуйчо Ваньо	149
Морският курорт	151
Два недовършени разказа	
Творбите на госпожа Хеманс.....	153
Кучето.....	158

ПРЕДГОВОР

В този сборник от непревеждани досега разкази на Вирджиния Улф са включени заглавия от ранното ѝ творчество; осем от тях, съвсем кратки, под общото заглавие „Портрети“, както и два нейни недовършени, но съвсем пълноценни разказа. Подредени са малко или много в хронологичен ред, с изключение на онези, които не са били публикувани приживе, появили са се по-късно в различни сборници и не се знае точната дата на тяхното написване. Заглавията им се срещат като идеи в „Дневниците“ на Вирджиния Улф. Първите два разказа „Дневникът на госпожица Джоун Мартин“ и „Мемоарите на един романист“, както и „Общество“ заемат почти половината книга. „Дневникът“ е писан през август 1906 г. и пресъздава живота на жената във викторианска Англия. Състои се от две рязко разграничени части – първата от гледна точка на разказвача, а втората – откъси от самия дневник на Джоун Мартин. Разказът, както и другите два споменати по-горе са в стила на традиционното повествование с отчетлив сюжет и ясно очертани образи, поради което се четат с лекота, за разлика от кратките ѝ експериментални парчета. Те, разбира се, са по-интересни от литературна гледна точка, тъй като представляват нещо като стилова и сюжетна репетиция за големите ѝ романи. „Вечерното парти“ е писан през 1920 г. Главните герои – разказвачът и нейната приятелка са сред гостите на светско събиране, но изглеждат напълно откъснати от обкръжението, дори отегчени от него, въпреки че различни хора търсят запознанство с тях. Тук перото на

Вирджиния Улф пресъздава майсторски тяхната отнесеност, двете са потънали в спомени и блянове, далеч по-пълнокръвни и вълнуващи в сравнение със суката на снобското парти. Тази смесица от поетични образи на фона на тривиални разговори бележи първите ѝ опити с така наречения „поток на съзнанието“, толкова типичен за литературата на модернизма. В голяма степен това се отнася и за „Съчувствие“, писан през пролетта на 1919 г., където читателят вероятно ще се озадачи от разминаването на заглавието с необяснимо двусмисления край на разказа. Едно неочаквано писмо всява смут у нас, намеквайки, че може би Хъмфри не е починал, може би той е още жив и това озадачение остава неразяснено. Що се отнася до „Общество“, смело може да се каже, че е предвестник на „Собствена стая“, което важи и за „Поглед отвън към един девически колеж“. Последното заглавие заедно с „В овощната градина“, „Три картини“ и „Вуйчо Ваньо“ са писания, за които критиката и до днес спори дали са в канона на разказа или на есето, затова се срещат в сборници както с есетата ѝ, така и с разказите ѝ. В „Струнният квартет“ по неподражаем начин Вирджиния Улф пресъздава силното въздействието на музиката и способността ѝ да извиква в съзнанието ни спомени, образи и видения, които представляват бягство от света и от нас самите. Да се пише за музика е изключително трудно и затова разказът звучи абстрактно, на места несвързано, нещо като словесен импресионизъм. „Всички изкуства се стремят да бъдат това, което е музиката“, казва Уолтър Пейтър и точно това се опитва да постигне авторката в този разказ, в който откъслечни банални фрази по време на концерта се преплитат със сюрреалистични, породени от мелодията картини. Тоест тук Вирджиния Улф доусъвършенства техниката „поток на съзнанието“. „В овощната градина“ се появява през април 1923 г. в списанието „Крайтиъриън“ с главен редактор Т. С. Елиът. Отново експериментален разказ, който критиката нарича „литературен кубизъм“ – една и съща сцена, разгледана от различни гледни точки, която, въпреки че Миранда е заспала или поне така изглежда, е наситена с нейните мисли и чувства. В „Синьо и зелено“ Улф отново рисува

с думи и този път „рисунките“ ѝ са вдъхновени от наситените сини и зелени цветове в платната на Сезан, след като за пръв път се среща с творчеството на художника. Под формата на недоизказани фрази, смътно загатнати идеи и вътрешен монолог, накъсван от действително разменени реплики, „Щастие“, „Запознанство“ и „Мъжът, който обичаше себеподобните си“ продължават размишленията на авторката за вечното човешко неудовлетворение, за досадата на ежедневието и непосилната реалност, тоест това са разкази, в които не сюжетът преобладава, а образността и прозренията.

Струва си да споменем и „Морският курорт“, тъй като той е написан по-малко от месец преди Вирджиния Улф да се самоубие на 28 март 1941 г.

Иглика Василева